

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI SEKCJI PEDAGOGIKI SPECJALNEJ KNP PAN W 2024 ROKU

Adresaci:
Wydział PAN

(koordynujący działalność komitetu naukowego/ problemowego objętego zakresem działania Wydziału)

Gabinet Prezesa PAN

(w zakresie działalności komitetu problemowego przy Prezydium PAN)

I. Informacje ogólne

Sekcja Pedagogiki Specjalnej KNP PAN

1. Skład osobowy i struktura organizacyjna Sekcji:

prof. dr hab. Marzenna Zaorska – **przewodnicząca**

prof. dr hab. Zenon Gajdzica – **z-ca przewodniczącej**

dr hab. prof. UZ Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk - **sekretarz**

dr hab. prof. APS Ewa Kulesza

dr hab. prof. URz Krystyna Barłóg

dr hab. prof. UMCS Stanisława Byra

dr hab., prof. APS Barbara Marcinkowska

dr hab., prof. UJK Katarzyna Parys

dr hab., prof. USz Irena Ramik-Mażewska

prof. dr hab. Andrzej Twardowski

- prezydium, skład osobowy Komitetu
- **zestawienie liczbowe: liczba członków ogółem, w tym członkowie PAN: 10/2 (prof. dr hab. Marzenna Zaorska, prof. dr hab. Zenon Gajdzica);**
- zatrudnionych w (jako głównym miejscu pracy): jednostkach PAN, uczelniach, instytutach badawczych¹, pozostałych)
- komisje, sekcje lub zespoły (nazwy, przewodniczący), liczba członków, udział w ich składzie osób niebędących członkami Komitetu.

I.2. Zakres działania Sekcji.

¹ instytuty badawcze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych

Plan działalności Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN oraz Zespołu Pedagogiki Specjalnej Wspierającego Działania Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN – kadencja 2024-2027

Cel funkcjonowania: realizacja misji, działań na rzecz rozwoju oraz kreowania, wpisanego w misję, wizerunku polskiej pedagogiki specjalnej.

Obszary realizacji celu:

1. Współpraca w/na płaszczyźnie Komitetu - z obecnymi w nim Sekcjami, szczególnie tymi, które korelują z zakresem działań Sekcji Pedagogiki Specjalnej oraz Zespołu Wspierającego Działania Sekcji Pedagogiki Specjalnej: Sekcją Pedagogiki Społecznej, Sekcją Pedagogiki Resocjalizacyjnej, Sekcją Ekologii Pedagogicznej, Sekcją Metodologii Badań Pedagogicznych (wspólne posiedzenia, wspólne opiniowanie, ekspertyzy, w perspektywie przyszłości wspólne projekty badawcze), realizacja Regulaminowych zadań Komitetu.

2. Współpraca z ośrodkami akademickimi realizującymi badania naukowe w polu pedagogiki specjalnej oraz kształcenie na kierunku pedagogika specjalna – z bogatą tradycją, ale również tymi, które od niedawna podejmują działania w danym zakresie. We wskazanym obszarze lokują się działania wynikające z zapisów Ustawy Konstytucja dla Nauki oraz obejmujące kształcenie na kierunku pedagogika specjalna, związane z realizacją przedmiotu, problematyki pedagogiki specjalnej na innych kierunkach studiów, szczególnie pedagogicznych, kształcących nauczycieli przedmiotu, innych nauczycieli specjalistów. W obszarze tym znajdują się także działania dotyczące kształcenia na studiach podyplomowych.

3. Obszar działalności wewnątrz Sekcji i Zespołu – zespoły zadaniowe. Powołanie tzw. zespołów zadaniowych realizujących konkretne zadania związane z pedagogiką specjalną, między innymi: Zespołu ds. Standardów Kształcenia i Kwalifikacji Nauczycielskich Pedagogów Specjalnych, Zespołu ds. Edukacji Inkluzyjnej, Zespołu ds. Metodologicznych Problemów Badań w Pedagogice Specjalnej, Zespołu ds. Etyki w Pedagogice Specjalnej, Zespołu ds. Edukacji Inkluzyjnej.

4. Obszar współpracy z gremiami decyzyjnymi:

a) w kwestii polityki dotyczącej szkolnictwa wyższego, polityki oświatowej, społecznej (w tym polityki rodzinnej i obejmującej aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami) – Ministerstwem Edukacji i Nauki (np. Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, Departamentem Edukacji Włączającej MEN), Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, PFRON,

b) ponadpartyjna współpraca z posłami, senatorami w polu działań związanych z pedagogiką specjalną, z jej podmiotem, przedmiotem przy uwzględnieniu współczesnych wyzwań obejmujących zagadnienie ludzkiej niepełnosprawności.

5. Obszar współpracy z liderami środowiska osób niepełnosprawnych, ludźmi sukcesu - w kontekście historycznym rozwój pedagogiki specjalnej oraz działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami determinowały takie czynniki jak: stan wiedzy społeczeństwa na temat niepełnosprawności, dominujące poglądy filozoficzne i religijne oraz sukcesy samych osób niepełnosprawnych.

6. Obszar działań na rzecz rozwoju tradycyjnych nowych subdyscyplin pedagogiki specjalnej:

a) działania na rzecz utrzymania tożsamości oraz rozwoju tradycyjnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej,

b) rozwijanie nowych pól/subpól pedagogiki specjalnej: pedagogiki integracyjna, inkluzyjna, edukacja uczniów z zespołami uwarunkowanymi genetycznie, edukacja uczniów z uwarunkowaniami neonatologicznym.

7. Obszar umiędzynarodowienia:

a) współpraca z Fundacją Szansa dla Niewidomych, Polskim Związkiem Niewidomych, Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną oraz innymi organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na rzecz osób z niepełnościami,

b) współpraca z zagranicznymi naukowcami i uczelniami realizującymi badania naukowe w polu pedagogiki specjalnej oraz kształcenie pedagogów specjalnych.

I.3. Dane adresowe do korespondencji: adres pocztowy, adresy elektroniczne, numer; marzenna.zaorska@uwm.edu.pl; UWM w Olsztynie, Wydział Nauk Społecznych, 10-723 Olsztyn, ul. Dybowskiego 13, numer telefonu do kontaktów: Marzenna Zaorska; tel. kom. 501 772 082; e-mail: mzaorska@poczta.onet.pl

II.3. Posiedzenia komisji, sekcji, zespołów (data, liczba i tematy wygłoszonych referatów):

Posiedzenia Sekcji Pedagogiki Specjalnej:

Program posiedzenia Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN oraz Zespołu Eksperckiego Pedagogiki Specjalnej – 25.10.2024 r. (w formule on-line) Część organizacyjna – 10.00-10.30:

1. Przywitanie Gości oraz Członków Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN i Zespołu Pedagogiki Specjalnej Wspierającego Działania Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN – prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
2. Przywitanie nowych Członków i Członkiń Zespołu Eksperckiego Pedagogiki – prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
3. Przedstawienie porządku obrad – prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
4. Informacja o aktualnych działaniach podejmowanych przez Komitet Nauk Pedagogicznych PAN (kadencja 2024-2027) - prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

Część naukowa - 10.30-12.30:

1. Aktualne (wybrane) działania Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Ministra Łukasza Krasonia oraz Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych na rzecz Osób z niepełnosprawnościami w Polsce – Pan Piotr Cieszewski - z-ca dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.
2. Dyskusja

3. Aktualne tendencje metodologicznego w badaniach naukowych realizowanych w dyscyplinie pedagogika (ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki specjalnej) - prof. dr hab. Krzysztof Rubacha (UMK w Toruniu, KNP PAN).
4. Dyskusja.

Część organizacyjna - 12.30-13.00(13.30):

1. Zadania działalności Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN (kadencja 2024-2027) oraz Zespołu Eksperckiego Pedagogiki Specjalnej w kontekście zadań realizowanych w kadencji 2020-2023 - prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
2. Informacja o pismach przygotowanych przez SPS KNP PAN w obecnej kadencji - prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
3. Wyznaczenie terminu kolejnego posiedzenia SPS KNP PAN oraz ZEPS (13.12.2024 – piątek, godz. 10.00-13.30; on-line).
4. Zakończenie posiedzenia.

Program posiedzenia Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN oraz Zespołu Eksperckiego Pedagogiki Specjalnej – 06.12.2024 r. (w formule on-line) – spotkanie z panią Wiceminister w Ministerstwie Edukacji Narodowej Izabelą Ziętką – godz. 10.00-12.00

1. Przedstawienie działań i zadań realizowanych przez Sekcję Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz Zespołu Eksperckiego Pedagogiki Specjalnej – prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
2. Dyskusja nad możliwościami współpracy z Panią Minister w obszarze działań związanych ze szkolnictwem specjalnym.
3. Dyskusja nad możliwościami współpracy z Panią Minister w obszarze działań związanych ze szkolnictwem integracyjnym.
4. Dyskusja nad możliwościami współpracy z Panią Minister w obszarze działań związanych z edukacją dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie kształcenia inkluzyjnego.
5. Dyskusja nad możliwościami współpracy w kwestii rozwoju pedagogiki specjalnej w naszym kraju.
6. Podsumowanie i zakończenie posiedzenia – prof. Dr hab. Marzenna Zaorska.

Program posiedzenia Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN oraz Zespołu Eksperckiego Pedagogiki Specjalnej, które odbędzie się dnia 13. grudnia 2024 r. (piątek), w godzinach 10.00-13.30 (w formule on-line)

I. Część organizacyjna – 10.00-10.30:

1. Przywitanie Gości oraz Członków Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN i Zespołu Pedagogiki Specjalnej Wspierającego Działania Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN – prof. dr hab. Marzenna Zaorska.
2. Przedstawienie porządku obrad – prof. dr hab. Marzenna Zaorska.

3. Informacja o aktualnych działaniach podejmowanych przez Komitet Nauk Pedagogicznych PAN - prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

Cześć naukowa - 10.30-12.30:

1. Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych w kontekście zapisów wdrożonych do prawa polskiego oraz wymagających jeszcze wdrożenia – dr Anna Chodorowska (Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie).
2. Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych z punktu widzenia ambasadora Konwencji – mec. Katarzyna Heba (Fundacja im. Helen Keller, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych).
3. Dyskusja.
4. 100-lecie czasopisma „Szkoła Specjalna” – w retrospektywie, aktualnie oraz perspektywie przyszłości – dr hab., prof. APS Ewa M. Kulesza (redaktor naczelna „Szkoły Specjalnej”).

II. Cześć organizacyjna - 12.30-13.00.

1. Informacja o pismach przygotowanych przez SPS KNP PAN od ostatniego posiedzenia ZEPS.
2. Informacja o Seminarium naukowym na temat: Edukacja włączająca-teoria a rzeczywistość, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej, Szczecin 6.11.2024 – dr hab., prof. Usz Irena Ramik-Mażewska.
3. Wyznaczenie terminu oraz tematyki kolejnego posiedzenia SPS KNP PAN oraz ZEPS (17.01.2025 – piątek - godz. 11.30-14.30-15.00 – w formule on-line).
4. Informacje i wolne wnioski.
5. Zakończenie posiedzenia.

III. Konferencje (debaty, dyskusje, inne formy spotkań naukowych)

III.1 Konferencje naukowe zorganizowane/współorganizowane przez Komitet lub organizowane pod patronatem (lub współorganizacja)- Sekcja Pedagogiki Specjalnej:

Liczba ogółem: 5

w tym: 5

Nazwa konferencji data, miejsce	Organizator, współorgani- zatorzy, patronat	Rodzaj konferencji		Liczba uczestników		Liczba wystąpień	Dofinans. ze środków DUN (w zł)
		krajowa	między- narodowa	ogółem	z zagranicy		
XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością, 25-26.04.2024 Wisła	Uniwersytet Śląski w Katowicach (patronat KNP PAN oraz Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN)		X	161	4	65	-
XI KONFERENCJA NAUKOWA	Uniwersytet Szczeciński,	X	-	100	0	34	-

„Pedagogika specjalna – koncepcje i rzeczywistość”. W przestrzeni niepełnosprawności – oblicza przemian. 50 lat szczecińskiej pedagogiki specjalnej, 22–24.05.2024 Międzyzdroje	Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN)						
Seminarium na temat: Co to znaczy być w spektrum autyzmu? - Edukacja i terapia, Łąjski 06.06.2024	Stowarzyszenie Sztuka Włączania w Łąjskach (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN)	X	-	120	0	5	-
Seminarium naukowe na temat: Edukacja włączająca-teoria a rzeczywistość, Szczecin 06.11.2024	Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN)	X	-	100	0	5	-
X Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach w rozważaniach teoretycznych i rozwiązaniach praktycznych – kontynuacje, Zielona Góra 07.12.2024	Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Nauk Społecznych (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN)	X	-	80	0	31	-

W tabeli: liczba wystąpień – łączna liczba wszystkich rodzajów wystąpień konferencyjnych

III.2 Omówienie wyników konferencji z punktu widzenia jej znaczenia dla reprezentowanej przez Komitet dyscypliny naukowej.

1. XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wisła 25-26.04.2024 (patronat KNP PAN oraz Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN). Celem konferencji była międzynarodowa wymiana doświadczeń w zakresie zmian w obszarze wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnościami; określenie oczekiwań społecznych uwzględniających interdyscyplinarność i międzysektorowość kontekstów wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością; międzynarodowa integracja środowisk akademickich i innych zajmujących się badaniami naukowymi oraz praktyką w obszarze wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnościami. W konferencji uczestniczyło 170 osób. W czasie pierwszych obrad plenarnych (pierwszy dzień konferencji) na temat: Wyzwania wobec współczesnej pedagogiki specjalnej przedstawiono 5 wystąpień, w tym jedno gościa zagranicznego. Podobnie w czasie drugich obrad plenarnych na temat: Różne wymiary wsparcia rozpatrywane w kontekście edukacyjnym i społecznym zaprezentowano również 5 referatów. W drugim dniu konferencji obrady plenarne dotyczyły zagadnienia: Wyzwania wobec współczesnej pedagogiki specjalnej – swoje wystąpienia przedstawiło 6 prelegentów. Następnie odbywały się obrady w 5 sekcjach tematycznych: Sekcja 1. Nauczyciel – pedagog specjalny wobec zmian oraz edukacji dla wszystkich. Sekcja 2. Niepełnosprawność - kontekst edukacyjny, terapeutyczny i społeczny. Sekcja 3. Dziecko i uczeń o zróżnicowanych potrzebach w przestrzeni edukacyjnej dla wszystkich. Sekcja 4. Dorosłość osób z niepełnosprawnością – wielowymiarowość wyzwań. Sekcja 5. Osoba z niepełnosprawnością w sytuacjach trudnych. Generalnie wystąpienia w sekcjach były relacjami ze zrealizowanych badań naukowych wpisujących się w tematykę sekcji.

2. XI Konferencja Naukowa na temat: „Pedagogika specjalna – koncepcje i rzeczywistość”. W przestrzeni niepełnosprawności – oblicza przemian. 50 lat szczecińskiej pedagogiki specjalnej, Międzyzdroje 22-24 maja 2024, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN). Konferencja była połączona z jubileuszem 50-lecia szczecińskiej pedagogiki specjalnej. W czasie konferencji, w której uczestniczyli również dyrektorzy szkół specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych, realizowany dyskurs poświęcono zastanowieniu nad wpływem rozwoju nauki, myśli pedagogicznej, nowych technologii, zmian społecznych na edukację dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z niepełnosprawnościami. Szerokie pole dyskursu zgromadziło na konferencji przedstawiali bardzo wielu ośrodków naukowych z całej Polski. Zrealizowano również panel nawiązujący do powstania kierunku – pedagogika specjalna, oraz przemian w kształceniu, szczególnie, we wspomnieniach absolwentów. Z uwagi na jubileusz uhonorowano oraz oddano hołd pamięci tym osobom, których aktywność na polu szczecińskiej pedagogiki specjalnej była i jest do dzisiaj nie do przecenienia.

3. Seminarium na temat: Co to znaczy być w spektrum autyzmu? - Edukacja i terapia, Łajski, 06.06.2024, Stowarzyszenie Sztuka Włączania w Łajskach (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN). W seminarium uczestniczyli przedstawiciele świata nauki,

nauczyciele z różnych szkół Gminy Legionowo, rodzice mający dzieci ze spektrum autyzmu, przedstawiciele władz lokalnych, ORE, z-ca dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Piotr Cieszewski. Przedstawiono 4 wystąpienia naukowe oraz zrealizowano panel dyskusyjny na temat: Autyści w publicznej ogólnodostępnej szkole – panel dyskusyjny, który poprowadził dyrektora Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Moniuszki w Łąjskach – Marek Tarwacki. Po każdym wystąpieniu uczestnicy (szczególnie rodzice) zadawali pytania prelegentom lub dzielili się swoimi doświadczeniami z wychowywania dziecka z ASD.

4. Seminarium naukowe na temat: Edukacja włączająca-teoria a rzeczywistość, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej, Szczecin 6.11.2024 (patronat Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN). Celem seminarium było zebranie problemów związanych z edukacją włączającą oraz nawiązanie współpracy z placówkami edukacyjnymi. W wydarzeniu uczestniczyło 80 dyrektorów oraz pedagogów specjalnych szkół ogólnodostępnych i specjalnych. Seminarium poprowadziła Dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego, dr hab. Irena Ramik-Mażewska, profesor US. Gośćmi specjalnymi seminarium były prof. dr hab. Marzenna Zaorska, Przewodnicząca Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, Dyrektor Instytutu Pedagogiki, dr hab. Anna Murawska oraz Dyrektor Wydziału Oświaty w Szczecinie, mgr Beata Wierzba. Organizatorzy zapowiedzieli kontynuację współpracy i kolejne edycje seminarium, które będą platformą do wymiany wiedzy i doświadczeń w tej ważnej dziedzinie.

5. X Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach w rozważaniach teoretycznych i rozwiązaniach praktycznych – kontynuacje, Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Nauk Społecznych, Zielona Góra 07.12.2024 (patronat Sekcja Pedagogiki Specjalnej KNP PAN). W czasie konferencji, w ramach 5 sesji plenarnych, zaprezentowano następujące referaty: Znaczenie konfliktów społeczno-poznawczych w procesie uczenia się dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; Rodzinne implikacje strategii radzenia sobie młodzieży w konfliktowych sytuacjach interpersonalnych; Oczekiwania społeczne osób z niepełnosprawnością intelektualną; Pomoc psychologiczno-pedagogiczna uczniom z zaburzeniami psychicznymi pełnosprawnym i z niepełnosprawnością intelektualną w placówce edukacyjnej; Złożone uwarunkowania i konsekwencje wykluczenia rówieśniczego; „Może jednak uwierz w to, że coś potrafię!” – badania włączające z udziałem współbadaczy z niepełnosprawnością intelektualną w wypowiedziach osób z grupy "Mocne Głosy"; Ujawnianie stref rozwojowych u dzieci w wieku przedszkolnym - badania polsko-tajwańskie; Stultifera navis. Autonomia i emancypacja a dyskurs biologizujący niepełnosprawność; Edukacja i wsparcie psychologiczno-pedagogiczne osób o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych – praktyka; Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni Leśnego Przedszkola. Rozwiązania praktyczne na podstawie funkcjonowania Leśnego Przedszkola Mysikrólik; Praktyka orzecznictwa w poradni psychologiczno-pedagogicznej – analiza wybranych przypadków; Somatyczna konceptualizacja traumy jako rama teoretyczna i praktyczna w

pracy z dziećmi ze spektrum autyzmu; Dostosowanie wymagań edukacyjnych - między wyuczoną bezradnością a odpornością psychiczną; Wykorzystanie sztuki cyfrowej w arteterapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; Muzykoterapia w rozważaniach teoretyczno-praktycznych w pracy z osobami z niepełno sprawnościami; Spostrzegane wsparcie społeczne a dobrostan psychiczny matek dzieci z niepełnosprawnością intelektualną; Formy wspomaganie aktywizacji zawodowej osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną na przykładzie doświadczeń projektowych; Rola rodziny w kształtowaniu umiejętności życiowych dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną; Kształtowanie uczuć patriotycznych wśród uczniów z niepełnosprawnością intelektualną; Rozpoznanie zaburzeń artykulacji – zakresy, obszary i cele diagnozy logopedycznej; Foreign language teacher grit and its influence on the student's language learning process; Terapia ruchowa osób ze sprzężoną niepełnosprawnością intelektualną. Zasady postępowania; Narzędzia ICT w pracy pedagoga specjalnego – kontynuacja; Dobre praktyki w zakresie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami – działalność gorzowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem w latach 2019-2024; Wysoka wrażliwość emocjonalna u dzieci jako wyzwanie edukacyjne; Edukacja włączająca w praktyce; Wypalenie szkolne w świetle czynników ochronnych i ryzyka; Subiektywna i obiektywna perspektywa sukcesu szkolnego ucznia; Biblioterapia w odpowiedzi na współczesne wyzwania różnorodności; Hejt w środowisku szkolnym - nowy wymysł, czy jednak poważne zagrożenie?

IV. Inne formy działalności upowszechniającej i promującej naukę (opis)

(audycje i programy w radiu i telewizji, udział w festiwalach nauki, piknikach naukowych, wystąpienia w mediach elektronicznych, artykuły w prasie popularyzujące naukę itp. – dotyczy działań, w których bezpośrednio zaangażowany był Komitet lub jego struktury wewnętrzne).

I. Aktywność konferencyjna Członkiń oraz Członków Sekcji Pedagogiki Specjalnej:

Prof. dr hab. Marzenna Zaorska:

1. XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wisła 25-26.04.2024 r. – udział czynny wystąpienie: Dwa istotne wyzwania (wobec) współczesnej pedagogiki specjalnej w Polsce; komitet naukowy.

2. XI KONFERENCJA NAUKOWA „Pedagogika specjalna – koncepcje i rzeczywistość”. W przestrzeni niepełnosprawności – oblicza przemian. 50 lat szczecińskiej pedagogiki specjalnej, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej, Międzyzdroje 22–24 maja 2024 r., udział czynny – wystąpienie: Humanizm czy (za)ewaluowanie humanizmu w tezach wsparcia (dla) Wszystkich w koncepcji Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych (SPE) i Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF); komitet naukowy.

3. Seminarium na temat: Co to znaczy być w spektrum autyzmu? - Edukacja i terapia - udział czynny, wystąpienie: Wokół spektrum autyzmu – przyczyny, objawy,

konsekwencje, diagnostyka, możliwości terapii, istniejące tabu, 06.06.2024, Stowarzyszenie Sztuka Włączania, Łajski.

4. VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat Szkoła i nauczyciel. Indywidualizm a wspólnotowość w edukacji – udział czynny – wystąpienie: Edukacja włączająca czy edukacja dla Wszystkich w kontekście kategorii indywidualizacji i wspólnotowości (możliwości i ograniczenia), Uniwersytet Zielonogórski, Łagów Lubuski 23-24.09.2024.

5. Seminarium naukowe na temat: Edukacja włączająca-teoria a rzeczywistość, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej, Szczecin 6.11.2024 – udział czynny – wystąpienie na temat: „Aktualne wyzwania wobec współczesnej pedagogiki specjalnej”.

6. II Konferencja i Szkoła Pedagogiczna na temat: „Nauczyciel jako współkreator przemian szkoły”, Uniwersytet Rzeszowski, 22-23 listopada 2024 r. – udział czynny – wystąpienie: „Nauczyciel pedagog specjalny jako współ-kreator przemian szkoły i edukacji (z perspektywy 40-letniej pracy nauczyciela akademickiego i pedagoga specjalnego praktyka)”.

7. X Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach w rozważaniach teoretycznych i rozwiązaniach praktycznych – kontynuacje, Uniwersytet Zielonogórski, 7 grudnia 2024 r. – udział czynny – wystąpienie: Pedagogika specjalna jako samodzielna dyscyplina naukowa – argumenty przemawiające za samodzielnością, droga procedowania, możliwe ograniczenia.

8. IX Konferencja Naukowa na temat „Choroby rzadkie nie tylko w programie nauczania”, KUL, 9-11 grudnia 2024 r. – udział czynny – wystąpienie: Wybrane zespoły słuchowo-wzrokowe uwarunkowane genetycznie – konsekwencje oraz możliwości wspomagania osób z takimi zespołami.

Dr hab., prof. URz Krystyna Barłóg:

1. Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Aktualne problemy współczesnej psychologii”, Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim, Ukraina, 15.02.2024 r., tytuł wystąpienia: „Zespół Retta wyzwaniem dla rodziców i pedagogów specjalnych”.

2. Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Rodzina z osobą z chorobą przewlekłą jako sytuacja graniczna”, Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim, Ukraina, 21.04.2024 r., tytuł wystąpienia: „Problemy współczesnej psychologii”.

3. Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Aktualne problemy współczesnej psychologii”, Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim, Ukraina, 23.04.2024, tytuł wystąpienia: „By ludzie nie musieli cierpieć mimo sytuacji granicznych”.

4. Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Problemy współczesnej psychologii”, Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim, Ukraina, 29.09.2024 r., tytuł wystąpienia: „Oddziaływania pedagogiczno-psychologiczne wobec osób, które znalazły się nagle w sytuacjach granicznych, w tym szczególnie kryzysowych”.

5. Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Problemy współczesnej psychologii”, Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim, Ukraina, 19.11.2024 r., tytuł wystąpienia: „Wspomaganie rozwoju jako działania ratunkowe wobec dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”.

Dr hab., prof. UMCS Stanisława Byra:

1. XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością. Uniwersytet Śląski, Wisła 25-26.04.2024, tytuł wystąpienia: Kwestionariusz oceny funkcjonalnej w edukacji włączającej – właściwości psychometryczne (współautor: E. Domagała-Zyśk).

2. Konferencja: Model wsparcia międzysektorowego (Uniwersytet Śląski w Katowicach), Katowice, 15-16.04.2024; tytuł wystąpienia: Perspektywa projektowania i wdrażania wsparcia dla osób uczących się (współautor: E. Domagała-Zyśk).

Prof. dr hab. Zenon Gajdzica:

1. Uniwersytet Śląski w Katowicach, Ministerstwo Edukacji narodowej, Katowice 15-16 kwietnia 2024. Model Wsparcia Międzysektorowego – strategie i wyzwania. Referat: Model Wsparcia Międzysektorowego – rekomendacje wdrożeniowe. Współreferująca: B. Jachimczak.

2. Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ostrawski w Ostrawie, Wisła 25-26 kwietnia 2024. Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością. Referat: Wsparcie osobowe w edukacji dla wszystkich. Współreferująca: B. Jachimczak.

3. Akademia Humanitas w Sosnowcu, Sosnowiec 9 maja 2024. Na pograniczu nauk. Koncepcje naukowe Profesorów Suchodolskiego i Kupisiewicza z perspektywy współczesnej pedagogiki. Referat: Edukacja włączająca w perspektywie zmiany szkoły.

4. Akademia WSB, Dąbrowa Górnicza 15-17 maja 2024. Actions to improve the quality of life of people with special needs in Poland and around the world. Referat: Edukacja włączająca jako katalizator zmiany szkoły.

5. UMCS, Lublin 13-14 czerwca 2024. Pedagogika specjalna wobec wyzwań różnorodności. W 100. rocznicę urodzin Prof. Zofii Sękowskiej. Referat: Podmiotowość w procesie wsparcia międzysektorowego. Współreferująca E. Widawska.

6. KNP PAN, Wydział Nauk o Wychowaniu Uniwersytet Łódzki, Łódź 8-13 września 2024. XXXVIII Letnia Szkoła Młodych Pedagogów i Pedagożek: O pamięci, (nie)pamiętaniu i (nie)pamiętliwości; pamięć jako kategoria pedagogiczna. Referat: Protesty społeczne osób z niepełnosprawnością w pamięci społecznej.

7. Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, MEN, Gdańsk 17 października 2024. Międzynarodowe seminarium Współpraca międzysektorowa w realizacji zróżnicowanych potrzeb uczniów. Prowadzenie panelu dyskusyjnego: Opracowanie i

wdrożenie modelu wsparcia międzysektorowego z uwzględnieniem specyfiki lokalnej (współprowadząca E. Widawska).

8. Uniwersytet Pomorski, Słupsk 23-24 października 2024. Edukacja równościowa. Potrzeby – wyznawania – możliwości. Referat: Otwarte przestrzenie i szczeliny włączania szkolnego w tygłu edukacji równościowej (współreferująca E. Widawska).

9. Uniwersytet Szczeciński, Wydział nauk Społecznych, Szczecin 28-29 listopada 2024. Ogólnopolska Konferencja Naukowa Meandry pedagogiki i pedagoga. Nowe perspektywy. Referat: Meandry zadań i funkcji pedagoga specjalnego w placówce ogólnodostępnej.

Dr hab., prof. UZ Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk:

1. II Ogólnopolskie Webinarium. Inkluzja w edukacji. Uczeń - Pedagog - Wsparcie w edukacji, Politechnika Koszalińska, Wydział Humanistyczny, 20.04.2024 - udział na zaproszenie Organizatorów.

2. X Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełno sprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach w rozważaniach teoretycznych i rozwiązaniach praktycznych – kontynuacje, Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Nauk Społecznych, 07.12. 2024, Zielona Góra.

3. VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat: Zdrowie w perspektywie pedagogicznej. Historia – Teraźniejszość – Przyszłość”, Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolski, 24.10. 2024 r. - udział na zaproszenie Organizatorów.

4. XI Ogólnopolska Konferencja Naukowa na Temat: „Pedagogika specjalna - koncepcje i rzeczywistość. W przestrzeni niepełnosprawności? - oblicza przemian”, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Katedra Pedagogiki Specjalnej, 50 lat szczecińskiej pedagogiki specjalnej, 22-24.05.2024 - udział na zaproszenie Organizatorów.

5. Ogólnopolska konferencja naukowo-edukacyjna na temat: „Nauczyciel - Czas - Przestrzeń – Szkoła. Różnorodność form edukacji, Uniwersytet Zielonogórski i Instytut Pedagogiki Wydziału Studiów Edukacyjnych, 24.04.2024 - udział na zaproszenie Organizatorów.

6. Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat: „Ekskluzja społeczna osób z niepełnosprawnościami z perspektywy praca polskiego, unijnego i międzynarodowego”, Uniwersytet Szczeciński, 21-22.10.2024 - udział na zaproszenie Organizatorów.

7. XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością”, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ostrawski, Wisła 25-26.04.2024 - udział na zaproszenie Organizatorów.

Dr hab., prof. APS Ewa Kulesza:

1. Międzynarodowa konferencja z okazji 20-lecia Katedry UNESCO (APS) nt. Supporting the social inclusion of children and young people with intellectual and developmental disabilities. The importance of the interdisciplinary approach, wystąpienie pt. „Milestones in the perception of people with intellectual disabilities in Poland”, 21-22.03.2024.
2. XVI międzynarodowa naukowo-praktyczna konferencja nt. „Edukacja specjalna: problemy i perspektywy”, Kamieniec Podolski, Uniwersytet Państwowy im. Iwana Ohienka, wystąpienie pt. „Measuring the attitudes of children without developmental problems towards their peers with disabilities”, 18-19.04.2024.
3. XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością”, temat wystąpienia (Kulesza E.M. i Zalewska P.): Koncepcja punktów kulminacyjnych podwójnego kryzysu a wsparcie rodziny w sytuacji oczekiwania i narodzin dziecka z wadą wrodzoną”, Uniwersytet Śląski, Wisła, 25-26.04.2024.
4. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Pedagogika specjalna wobec wyzwań różnorodności w 100. rocznicę urodzin Profesor Zofii Sękowskiej, UMCS, Lublin, tytuł wystąpienia: „Dziedzictwo Marii Grzegorzewskiej – wirtualne Muzeum”, 13-14.06.2024.
5. Krajowe seminarium „Szkoła Specjalna w perspektywie 100-lecia”, Akademia pedagogiki Specjalnej, wystąpienie nt. „Wizja i polityka publikacyjna czasopisma *Szkoła Specjalna*”, 25.10.2024.
6. X Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Edukacja i Rehabilitacja Osób z Niepełnosprawnościami i o Zróżnicowanych Potrzebach w Rozważaniach Teoretycznych i Rozwiązaniach Praktycznych – Kontynuacje”, Uniwersytet Zielonogórski, wystąpienie pt. „Ujawnianie stref rozwojowych u dzieci w wieku przedszkolnym w oparciu o model diagnozy dynamicznej E.M. Kuleszy – badania polsko-tajwańskie”, 07.12.2024.

Dr hab., prof. APS Barbara Marcinkowska:

1. XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa na temat: „Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością, Uniwersytet Śląski, Wisła, 25-26.04.2024, wystąpienie: „Self-determination/ samostanowienie” a rzeczywistość osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną w Polsce: wyzwania i droga do rozwiązań” (wspólnie z Dianą Aksamit).
2. 17th IASSIDD World Congress 5th - 8th August 2024, Chicago, USA, wystąpienie: „Fatherhood – adults with profound intellectual disabilities. A qualitative study from Poland”, (wspólnie z Dianą Aksamit).
3. Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe na temat: „Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa”, 27-28.11.2024 (udział zdalny), wystąpienie: „Przygotowywanie do zawodu nauczyciela w Polsce – wybrane założenia formalno-prawne” (wspólnie z Dianą Aksamit).

Dr hab., prof. UJK Katarzyna Parys:

1. Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z cyklu „Pedagogika specjalna - koncepcje i rzeczywistość” na temat: „W przestrzeni niepełnosprawności - oblicza przemian”, Międzyzdroje, Katedra Pedagogiki Specjalnej, Instytut Pedagogiki, Wydział Nauk Społecznych US, 22-24 maja 2024; referat: „Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego rozważania nad funkcjonalnością etykiety w systemie edukacji”.

Dr hab., prof. Usz Irena Ramik-Mażewska:

1. Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z cyklu: Pedagogika specjalna – koncepcje i rzeczywistość” na temat: „W przestrzeni niepełnosprawności – oblicza przemian”; Międzyzdroje 22-24.05.2024, wystąpienie: „50 lat pedagogiki specjalnej w Uniwersytecie Szczecińskim” (organizatorka konferencji).

2. Ogólnopolska Konferencja Naukowa Ekskluzja społeczna osób z niepełnosprawnościami, Szczecin, Wydział Prawa I Administracji, 21-22.10. 2024 roku, wystąpienie: „Ubóstwo relacyjne źródło czy konsekwencja inkluzji społecznej osób z niepełnosprawnością?”.

3. Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat: „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami o zróżnicowanych potrzebach w rozważaniach teoretycznych i rozwiązaniach praktycznych – kontynuacje”, Uniwersytet Zielonogórski, 07.12.2024, wystąpienie: „Złożone uwarunkowania i konsekwencje wykluczenia rówieśniczego”.

Prof. dr hab. Andrzej Twardowski

1. X Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach w rozważaniach teoretycznych i rozwiązaniach praktycznych – kontynuacje”, Instytut Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 7.12.2024 r.; wystąpienie na temat: „Znaczenie konfliktów społeczno – poznawczych w procesie uczenia się dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”.

Inne działania:

- promowanie pedagogiki specjalnej poprzez stworzenie Wirtualnego Muzeum Marii Grzegorzewskiej (Akademia Pedagogiki Specjalnej – koordynatorka dr hab., prof. APS Ewa Kulesza): <https://www.muzeum.aps.edu.pl/>.

- zorganizowanie i otwarcie wystawy czasopisma „Szkoła Specjalna” z okazji 100-lecia w APS. Można się z nią zapoznać na https://www.szkołaspecjalna.aps.edu.pl/media/ayelomrz/jubileusz-100-lecia-szko%C5%82y-specjalnej_plansze_druk_m-2.pdf - wystawa będzie udostępniana Bibliotekom w całej Polsce (dr hab., prof. APS Ewa Kulesza),

- organizacja w APS panelu dyskusyjnego dla Samorzeczników pod tytułem „Neuroróżnorodni uczniowie. Jak ich wspierać w szkole?” (26.06.2024). Moderator: Paulina Malinowska-Kowalczyk, Doradczynie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ds. osób z niepełno sprawnościami (dr hab., prof. APS Ewa Kulesza),

- promowanie autorskiego narzędzia diagnostycznego (model diagnozy dynamicznej) na spotkaniu online na National Pingtung University, Tajwan (obecni Rektor, wykładowcy i diagności), wręczenie certyfikatów uprawniających do posługiwania się narzędziem), 5.10.2024 (dr hab., prof. APS Ewa Kulesza),

- wywiad udzielony przez dr hab., prof. UJK Katarzynę Parys - w ramach projektu „Słowa mają znaczenie – język opisu niepełnosprawności”, realizowanego przez Fundację StwardnienieRozsiane.Info. <https://youtube.com/watch?v=duGQNZ3ZScE&si=FPRmEPZypKWDFeDe>,

- wywiad udzielony przez prof. dr hab. Marzennę Zaorską - w ramach projektu „Słowa mają znaczenie – język opisu niepełnosprawności”, realizowanego przez Fundację StwardnienieRozsiane.Info <https://www.youtube.com/watch?v=Nagxd4go5c8>.

- przewodniczenie Komisji ds. Promocji Instytutu Pedagogiki UMCS - dr hab., prof. UMCS Stanisława Byra),

- organizowanie i udział w comiesięcznych „Czwartkach Badawczych” zorientowanych na popularyzowanie wyników badań realizowanych w dyscyplinie pedagogika (Instytut Pedagogiki UMCS – dr hab., prof. UMCS Stanisława Byra).

V. Działania Komitetu na rzecz reprezentowanych dyscyplin naukowych/problemu:

V.1. Ocena stanu i potrzeb tych dyscyplin/problemu oraz instytucji naukowych (z ich własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z organów Akademii); formułowanie zadań ważnych dla rozwoju nauki i gospodarki narodowej lub regionu; inspirowanie innych działań naukowych o charakterze interdyscyplinarnym, współpraca z organami i instytutami naukowymi Akademii na rzecz wspierania rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową; m.in. formułowanie priorytetów badawczych, ocena wydawnictw naukowych, opracowywanie i przedstawianie programów badawczych oraz standardów i kierunków kształcenia w zakresie reprezentowanych dyscyplin/ problemu objętych zakresem działania Komitetu, inne wynikające ze specyfiki działania Komitetu (dotyczy działań, w których podmiotem był Komitet lub jego struktury wewnętrzne, a nie poszczególne osoby).

V.2 Działalność ekspercka, opinie, oceny i konsultacje w roku sprawozdawczym.

- prof. dr hab. Marzenna Zaorska – ekspert NCBiR.

V.2.1. Ekspertyzy²: zagadnienie/temat, wykonawca/współwykonawca, zleceniodawca lub jednostka wnioskująca, termin wykonania (rok rozpoczęcia i rok zakończenia) odbiorca, sposób wykorzystania, sposób upowszechniania, inne instytucje lub osoby, którym ekspertyza była przedstawiana (wykaz, opis).

V.2.2. Opinie, oceny i konsultacje (wykaz).

² Jako ekspertyzy należy traktować wyłącznie opracowania analityczne przedstawiające stan problematyki stanowiącej przedmiot ekspertyzy, proponowane kierunki działań dla rozwiązania problemu, wraz z propozycjami zastosowań oraz wskazaniem adresatów i odbiorców, którzy te wnioski mogą wprowadzić i określeniem konkretnych efektów, jakie te rozwiązania mogą przynieść.

- pismo SPS KNP PAN oraz Sekcji Pedagogiki Resocjalizacyjnej do dr hab. Adama Bodnara – Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego w sprawie zapisów zawartych w Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023, poz. 1606), tzw. „Lex Kamilek” – z dnia 25.09.2024 r. Uchwała nr 138/2024 Komitetu Nauk Pedagogicznych w sprawie poparcia przez Komitet Nauk Pedagogicznych: Stanowiska w sprawie „Lex Kamilek”, zapisy Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023, poz. 1606),

- pismo SPS KNP PAN do Łukasza Krasonia - Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie weryfikacji wybranych zapisów zawartych w Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia (Dz.U. 2023 poz. 2581), przygotowanego na podstawie art. 6b ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852, 1234 i 1429) – z dnia 05.09.2024 r. Uchwała nr 129/2024 w sprawie poparcia przez Komitet Nauk Pedagogicznych postulatów wyrażonych w piśmie do Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o weryfikację wybranych zapisów Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia,

- pismo SPS KNP PAN do Pani Barbary Nowackiej - Minister Edukacji Narodowej w sprawie weryfikacji wybranych zapisów obecnych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz.U. dnia 30 sierpnia 2017 r., poz. 1635) – z dnia 05.09.2024 r. Uchwała nr 130/2024 Komitet Nauk Pedagogicznych postulatów wyrażonych w piśmie do Pani Minister Edukacji Narodowej Barbary Nowackiej na temat wybranych zapisów w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci,

- pismo SPS KNP PAN do Pani Barbary Nowackiej - Minister Edukacji Narodowej krytycznych głosów wielu rodziców dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, kształcących się w systemie szkolnictwa ogólnodostępnego dotyczących kryteriów przyznawania środków finansowych na organizację wycieczek szkolnych w ramach realizacji projektu/przedsięwzięcia „Podróże z klasą” (Komunikat Ministra Edukacji z dnia 29 maja 2024 r. o ustanowieniu przedsięwzięcia pod nazwą „Podróże z klasą”; na podstawie art. 90w ust. 1, ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz.U. z 2024 r., poz. 750; file:///C:/Users/SKINESTADAM/Downloads/20240529_Przedsi%C4%99wzi%C4%99cia_Ministra_Edukacji_pn_Podr%C3%B3%C5%BCe_z_klas%C4%85_29052024_r_pdf.pdf) – z dnia 05.09.2024 r. Uchwała nr 131/2024 Komitet Nauk Pedagogicznych postulatów wyrażonych w piśmie do Pani Minister Edukacji Narodowej Barbary Nowackiej dotyczących kryteriów przyznawania środków finansowych na organizację wycieczek szkolnych w ramach realizacji projektu/przedsięwzięcia „Podróże z klasą,

- pismo SPS KNP PAN Stanowisko Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk na temat wybranych zapisów obecnych w projekcie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zespołów ekspertów do spraw włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji z dnia 05.11.2024 r.

V.3. Inne działania wynikające ze specyfiki działania Komitetu:

- dr hab., prof. APS Barbara Marcinkowska – Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, członkini Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), członkini Prezydium KRASP, przewodnicząca Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych (KRUP), - prof. dr hab. Marzenna Zaorska – członek rady naukowej kwartalnika „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”,

- dr hab., prof. UMCS Stanisława Byra – redaktor naczelna czasopisma „Lubelski Rocznik Pedagogiczny”,

- dr hab., prof. APS Ewa Kulesza - redaktorka naczelna czasopisma „Szkoła Specjalna” (od 2009), członek rady naukowej czasopisma „Człowiek – Niepełnosprawność – Społeczeństwo”, „Vestnik” - wydawanego przez Kazachski Państwowy Pedagogiczny Uniwersytet im. Abaya, Kazachstan „Actual Problems of the Correctional Education” - wydawanego przez Kamyanets-Podilsky Ivan Ohyenko National University i National Pedagogical Drahomanov University, Ukraina,

- prof. dr hab. Zenon Gajdzica – członek rady naukowej czasopism: *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, *Науковий журнал Хортицької національної академії/Scientific journal of Khortytsia National Academy*, *Niepełnosprawność i Rehabilitacja*, *International Journal of Research in E-learning (IJREL)*, *Chowanna*, *Kultura i Edukacja*, *Roczniki Pedagogiczne KUL*,

- dr hab., prof. URz Krystyna Barłóg – członek rady naukowej czasopism: „Kultura. Przemiany. Edukacja. Kwartalnik Edukacyjny” (recenzent w czasopismach: „Szkoła Specjalna”, „Wychowanie w Rodzinie”, „Kwartalnik Edukacyjny”,

- dr hab., prof. UZ – członek rady naukowej czasopisma „Konteksty Pedagogiczne”,

- prof. dr hab. Andrzej Twardowski - członek rady redakcyjnej i redaktor tematyczny kwartalnika naukowego „Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej” – Wydział Studiów Edukacyjnych UAM; rady redakcyjnej i redaktor tematyczny Zeszytów Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk – Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

VI. Działalność wydawnicza

Artykuły w czasopismach punktowanych:

Barłóg K. (2024). Rodzina w sytuacji diagnozy o zagrożeniu życia, niepełnosprawności dziecka, „Wychowanie w Rodzinie”, T. XXXI, 2/2024 s. 109-123.

Byra S., Zielińska P. (2024). Passion and Flourishing in University Students: The Moderating and Mediating Roles of Resilience. *New Educational Review*, 2, pp. 195-205.

Byra S. (2024). Forgiveness and well-being in mothers of children's with disabilities. *Journal of Pediatric Nursing*, 77, pp. 531-537.

Mróz J., Kaleta K., Byra S. (2024). The indirect effects between gratitude and forgiveness in people with anacquired physical disability: the role of posttraumatic growth, *Medical Studies*, 40(4), pp. 364-370.

Kaleta K., Mróz J., Byra S. (2024). Dispositional and contextual predictors of forgiveness in adults with limb amputation, *Journal of Loss and Trauma*, 3, pp. 17-27.

Gajdzica, Z., & Widawska, E. (2024). Responsibilities of Special Education Teachers in Inclusive Education, „Horyzonty Wychowania”, 23(68), s. 23-32. doi.org/10.35765/hw.2024.2368.04.

Gajdzica, Z., Widawska, E., Jachimczak, B. (2024). Współpraca wewnątrz- i międzysektorowa jako element wsparcia edukacji włączającej, „Forum Nauk Społecznych”, t. 2, s. 113-124. ISN 2956-6029, DOI: 10.31648/fns.10251.

Parys K., Olszewski S. (2024). Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego – element (nie)zbędny w edukacji włączającej, „Horyzonty Wychowania”, t. 23, nr 68: W kierunku edukacji inkluzyjnej, s. 11-21.

Parys K. (2024), Doktor Jan Pilecki (1935-2023), „Szkoła Specjalna”, T. 85, nr 1, s. 61-71.

Ramik-Mażewska I. (2024). Ubóstwo relacyjne jako kategoria badawcza społecznej nieobecności osób z niepełnosprawnością intelektualną, „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”, nr 2 (94), s. 9-22.

Ramik-Mażewska I. (2024). Wokół wyzwań edukacji włączającej, czyli jak opowiadać dziecku niepełnosprawność, „Lubelski Rocznik Pedagogiczny” (artykuł po recenzjach przyjęty do druku, ma być przyporządkowany do numeru z roku 2024).

Twardowski A. (2023). Rola konfliktów społeczno-poznawczych w procesie uczenia się dzieci, „Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne”, nr 43, 2023, s. 93-106, DOI:10.25951/12940 – artykuł opublikowany z opóźnieniem (nie był wykazany w poprzednim sprawozdaniu).

Twardowski A. (2024). The importance of the cultural model of disability for contemporary special education, „Kultura – Społeczeństwo – Edukacja”, tom 25 nr 1, 2024 (po recenzjach, w druku).

Zaorska M. (2024). Istotne wyzwania polskiej pedagogiki specjalnej w perspektywie bliższej oraz dalszej przyszłości, „Szkoła Specjalna”, nr 2, 2023, s. 106-115.

Zaorska M. (2024). Dwa istotne wyzwania (wobec) współczesnej pedagogiki specjalnej, „Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej”, nr 52, 2024, s. 15-27.

Zaorska M. (2024). Istotne wyzwania polskiej pedagogiki specjalnej w perspektywie bliższej oraz dalszej przyszłości, „Szkoła Specjalna”, nr 2, 2024, s. 106-115; DOI: 10.5604/01.3001.0054.7033.

Rozdziały w monografiach:

Gajdzica, Z. (2024). Reguły kolizyjne w kreowaniu kultury inkluzyjnej/systemu edukacji włączającej – między czasem straconym a perspektywą rozwoju. W: Ku demokratycznej szkole. Zaangażowanie w budowę lepszego świata, E. Górnikowska-Zwolak, K. Kuszak (red.), UAM, Poznań, s. 111-124.

Gajdzica, Z. (2024). Wskaźniki inkluzyjności szkoły ogólnodostępnej. W: Pedagogika (w nauce i praktyce, J. Madalińska-Michalak, N. G. Pikuła (red.), Impuls, Kraków, s. 323-334.

Maciejewska B., Janiszewska-Nieścioruk Z. (2024). Rola postaw rodzicielskich w kształtowaniu umiejętności życiowych dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. W: O roli rodziny i rówieśników w inkluzyjnej edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, Z. Janiszewska-Nieścioruk (red.), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona góra, s. 127-146.

Ratajczak E., Janiszewska-Nieścioruk Z. (2024). Wsparcie społeczne w roli zasobu obniżającego poziom stresu odczuwanego przez matki dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. W: (Nie)nowe problemy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach: kontrowersje - wyzwania - konsekwencje zaniechań, Z. Janiszewska-Nieścioruk (red.), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, s. 125-144.

Parys K., Olszewski S. (2024). Tutoring rówieśniczy w pracy z grupą uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. W: O roli rodziny i rówieśników w inkluzyjnej edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, Z. Janiszewska-Nieścioruk (red.), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, s. 189-207.

Zaorska M. (2024). Nauczyciele specjaliści we wspomaganie edukacji inkluzyjnej (ze szczególnym uwzględnieniem pedagoga specjalnego edukacji włączającej) w świetle aktualnych propozycji Ministerstwa Edukacji i Nauki. W: Edukacja w procesie przemian. Realia, perspektywy rozwoju i potencjał innowacyjny, J. Szempruch, A. Kotowska, J. Gałkowski (red.), Wydawnictwo „Impuls”, Kraków, s. 155-168 ISSN: 978-83-8294-299-6).

Zaorska M. (2024). Asystent dziecka/ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako istotny element systemu edukacji inkluzyjnej. W: O roli rodziny i rówieśników w inkluzyjnej edukacji i rehabilitacji osób z niepełno sprawnościami, Z Janiszewska-Nieścioruk (red.), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, s. 173-188; DOI: <https://doi.org/10.59444/2024MONredJan>.

Zaorska M. (2024). Edukacja włączająca jako szansa oraz wyzwanie dla współczesnej edukacji dzieci, młodzieży, uczących się osób dorosłych. W: Ku demokratycznej szkole. Zaangażowanie w budowę lepszego świata, E. Górnikowska-Zwolak, K. Kuszak (red.), Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, s. 77-92.

Monografie autorskie/współautorskie:

Byra S., Gajdzica Z. (2024). Teacher's Beliefs about Inclusive Education. A study in the Context of Major Increases in Refuge Learners. V & R unipress/Bril Deutschland GmbH.

Gajdzica Z., Byra S., Kołodziej-Zaleska A., Rutkowska K., Dzienniak-Pulina D. (2024). Mental Health and Quality of Life of Adolescents with Physical, Intellectual and Developmental Disabilities. Perspectives of Parents and Children. Routledge.

Gajdzica Z., Widawska E., Byra S., Domagała-Zyśk E., Jachimczak B., Piotrowicz R., Neroj E. (2024). Ocena funkcjonalna w szkole dla każdego – założenia, pomiar, zastosowanie. AT Wydawnictwo, Katowice-Kraków;
DOI: <https://doi.org/10.59862/ANjrYKfU41gk>.

Kulesza E. (2024). Dynamic Assessment of Cognitive Development in Preschool Children. Pingtung: National Pingtung University; <http://www.govbooks.com.tw>.

Redakcje/współredakcje monografii:

Janiszewska-Nieścioruk Z. (2024) (red.). (Nie)nowe problemy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami i o zróżnicowanych potrzebach : kontrowersje - wyzwania - konsekwencje zaniechań, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra.

Janiszewska-Nieścioruk Z. (2024) (red.). O roli rodziny i rówieśników w inkluzyjnej edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra.

VI.2. Omówienie działalności wydawniczej Komitetu w roku sprawozdawczym.

VII. Aktywność międzynarodowa SPS KNP PAN:

Współpraca Komitetu z organizacjami międzynarodowymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/problemu naukowego (m.in. pełnienie przez Komitet funkcji komitetu narodowego ds. współpracy z organizacjami naukowymi, współpraca z innymi międzynarodowymi organizacjami naukowymi, udział członków Komitetu we władzach, pracach komisji, komitetów itp. międzynarodowych organizacji naukowych):

- współpraca Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN z Instytutem Pedagogiki Specjalnej i Psychologii im. Mikołaja Jarmolenko Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, między innymi w zakresie wsparcia działań Instytutu Pedagogiki Specjalnej i Psychologii na rzecz wdrażania edukacji inkluzyjnej na Ukrainie (szczególnie z dr hab. Jurijem Szewczenko),

- współpraca prof. dr hab. Andrzeja Twardowskiego – członka Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN z International Society for Early Intervention, University of Washington in Seattle,

- dr hab., prof. APS Ewa Kulesza – konsultacje naukowe dwóch doktorantów z Kazachstanu w Abai Kazakh National Pedagogical University, Ałmaty, Kazachstan, współpraca z Radą dyscypliny (Pedagogika specjalna) Kazachskiego Narodowego Pedagogicznego Uniwersytetu im. Abaja w Ałmaty (udział w przedobronach i obronach doktorantów).

VIII. Współpraca Komitetu z organami rządowymi, samorządowymi, innymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/problemu naukowego(opis)

(np. współpraca z Sejmem, Senatem, jednostkami administracji rządowej, samorządu terytorialnego, współpraca z towarzystwami naukowymi, z innymi organizacjami).

- współpraca z Fundacją „Szansa dla Niewidomych” (prezes Marek Kalbarczyk) oraz Fundacją im. Heleny Keller (przewodnicząca Katarzyna Heba) w działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Polsce, szczególnie osób z niepełnosprawnością wzroku oraz z równoczesną słuchowo-wzrokową niepełnosprawnością,

- współpraca z Ministerstwem Edukacji Narodowej, ORE w działaniach na rzecz edukacji specjalnej, integracyjnej i inkluzyjnej (Marzenna Zaorska, Zenon Gajdzica),

- współpraca z zastępcą dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Piotrem Cieszewskim dotycząca działań adresowanych do osób z niepełno sprawnościami i ich opiekunów,

- udział w pracach Zespołu do opracowania wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2021-2026" (przy marszałku województwa warmińsko-mazurskiego) – 15.01.2020-31.12.2026 (Marzenna Zaorska),

- prof. dr hab. Zenon Gajdzica - koordynator projektu: Badanie i opracowanie modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF. Projekt finansowany przez MEiN, realizowany 27.04.2022-30.04 2024.

IX. Pozostałe informacje, istotne ze względu na specyfikę działalności Komitetu.

Olsztyn, dnia 24.01.2025 r.

Marzenna Zaorska

.....

(Przewodnicząca Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN)

Marzenna Zaorska, nr tel. 48 501 772 082

(imię i nazwisko, nr telefonu osoby sporządzającej informację)